ŐRVIDÉKI HÍREK

2020/2.

A BURGENLANDI MAGYAR KULTÚREGYESÜLET HÍRLAPJA

NACHRICHTENBLATT DES BURGENLÄNDISCH-UNGARISCHEN KULTURVEREINS

www.bukv.at

FARSANG FARKA

Vidám, zenés maszkabállal zárták a farsangi időszakot február 21-én a Burgenlandi Magyar Kultúregyesület játékos magyar gyermekórájának növendékei Felsőőrben. Több mint 20 kisgyerek öltött tarka jelmezt erre az alkalomra, amelyre hivatalosak voltak a szülők és nagyszülők egyaránt. Magyar farsangi dalokat, páros és körjátékokat tanultak és játszottak a csöppségek Kati és Jancsi bohóc társaságában. Kedvenc játékszerük, a nagy színes kendő is előkerült, amivel luftballonokat reptettek a levegőbe. Közben hagyományos farsangi fánk és limonádé várta a gyermekeket.

MAGYAR BÁL FELSŐPULYÁN

A Közép-burgenlandi Magyar Kultúregyesület új vezetősége először rendezte meg az egyesület hagyományos bálját február 22-én, amely Felsőpulyán az idén az egyetlen bál volt.

Közelről és távolról is érkeztek vendégek, a Domschitz vendéglő az utolsó helyig megtelt. Hálás köszönet illeti *Koó Ernő*t és *Rieger Manfred*ot, akik fáradhatatlan munkával gyűjtötték össze a tombolatárgyakat.
Az egyesületi kórus és tánccsoportunk, a „Csárdás lányok” nyitották meg a bált, műsorukkal kedveskedve a vendégeknek. A hangulatról és a zenei kíséretről a „Csiszár Duó és Kriszti” gondoskodott. Mint minden bálból, innen sem hiányozhatott a tombola, számos nyeremény várt gazdára.

Kantor Christian elnök

IFJÚ NÉPZENÉSZEK SIKERE

Február 7-én Keszthelyen rendezték meg a IX. Országos Népzenei Verseny területi döntőjét a Baranya, Győr-Moson-Sopron, Somogy, Vas és Zala megyéből érkező diákok számára. A rendezvényt 3 évente hirdetik meg a magyarországi zeneiskolák népzenei tanszakán tanuló szólisták és együttesek számára.
A BMKE ifjú népzenészei a szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola növendékeiként indultak a versenyen, de egyúttal a burgenlandi magyar népcsoportot is képviselték. A magas szintű, rangos megmérettetésen a *Szélforgók* műsorában bátai ugrós és mezőségi összeállítás szerepelt. A *Földesi* házaspár alapos

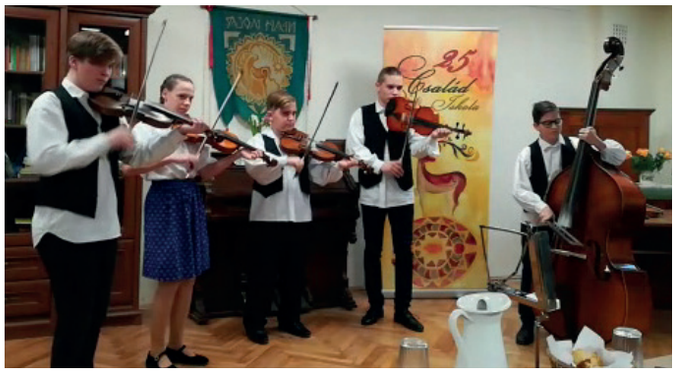

felkészítő munkájának köszönhetően ragyogóan szerepeltek, és annak ellenére, hogy a kategórájukban ők voltak a legfiatalabbak, bejutottak az országos döntőbe, amelyet március 20-22-ig rendeztek volna Szentesen, de a koronavírus miatt elhalasztották a rendezvényt.

SZAVALÓVERSENY

Évtizedek óta a tanév fontos eseményének számít a magyarul tanuló diákok és pedagógusaik körében a BMKE szavalóversenye. A rendezvény a Burgenlandi Oktatási Igazgatóság engedélyezésével zajlik az iskolai keretek között magyar nyelvet tanulók részvételével. Idén is nagy volt az érdeklődés a magyar irodalom gyöngyszemei, a klasszikus és a kortárs költők művei iránt.

2020. február 27-én Felsőőrben 17 burgenlandi és gráci oktatási intézmény 163 diákja mérte össze tudását a szavalóverseny döntőjében. A népiskolások versenyét a felsőőri Református Egyház díszteremben, az új középiskolások, középiskolások és gimnazisták megmérettetését a katolikus Kontaktcentrumban rendezték meg.

Burgenland egész területéről és Grácból összesen 7 busz szállította a diákokat a helyszínekre.

A verseny levezetésére az egyesület az ORF Burgenland magyar szerkesztőségének munkatársait, *Palágyi Zsófiát* és *Bognár Lászlót* kérte fel.

A népiskolások versmondását *Hütler Andrea*, a kötelező iskolákban magyar nyelvért felelős tartományi szakfelügyelő, *Pathy Lívia* a gimnáziumok és szakképző intézmények magyartanításának tartományi szakfelügyelője és *Baliko Ludwig* nyug. szakfelügyelő értékelték.

Az új középiskolások, gimnáziumok és szakközépiskolások versenyét *Kulman Alexander*, a felsőpulyai Közép-burgenlandi Magyar Kultúregyesület egykori elnöke, *Hanel Irene*, a Felsőlövői Szövetségi Gimnázium nyug. pedagógusa és *Gergó Judit*, újságíró, a Magyar Rádió munkatársa zsűrizte.

Évfolyamonként, azon belül pedig magyar anyanyelvi, illetve nem magyar anyanyelvi kategóriában bírálta el a zsűri a szavalatokat. Lelkes versmondásukkal és kiváló előadókészségükkel örömteli, de nehéz feladat elé állították ismét a zsűritagokat a tanulók. Ezért, főleg a népiskolás kategóriákban, több helyezést is megosztva ítéltek oda.

De a helyezésektől függetlenül minden szorgalmasan felkészült versenyző nyertesnek mondhatja magát, hiszen gazdagodott a magyar szókincse, megtapasztalhatta, milyen színpadra állni és szerepelni.

Senki sem távozott üres kézzel, a részvételért minden diák megkapta a *Szitakötő* című folyóirat legfrissebb számát, az első három helyezett pedig értékes könyveket és oklevelet vehetett át.

Gratulálunk a tanulóknak és nevelőiknek!

EREDMÉNYEK

Népiskolák:

1. osztályos nem magyar anyanyelvűek:

1. *Dorner David* (VS Oberwart)
2. *Singraber Sebastian* (VS Oberwart)
3. *Kampits Elena* (VS Lutzmannsburg)

1. osztályos magyar anyanyelvűek:

1. *Regner Luzia* (VS Horitschon)
2. *Vida Hajna* (VS Eisenstadt)
3. *Erkan Theodor* (VS Eisenstadt)

2. osztályos nem magyar anyanyelvűek:

1. Trimmel Julia (VS Schattendorf) és
   Franckenstein Maria (VS Lutzmannsburg)
2. Wukovitsch Elisabeth (VS Großhöflein) és
   Huber Johanna (VS Großhöflein)
3. László Louisa (VS Großhöflein)

2. osztályos magyar anyanyelvűek:

1. Maurer Anna-Lena (VS Siget in der Wart) és
   Wind Armin (VS St. Georgen)
2. Fernandez Bruno (VS St. Georgen) és
   Bárkai Olivér (VS Siget in der Wart)
3. Horváth Hanna (VS Eberau) és
   Hajas-Szász Flórián (VS Brockmann, Graz)

3. osztályos nem magyar anyanyelvűek:

1. Putz Melanie (VS Oberwart) és
   Rensch Sebastian (VS Schattendorf)
2. Bierbaum Jonas (VS Schattendorf) és
   Mészáros Anna-Lena (VS Siget in der Wart)
3. Panzirsch Lea (VS Wiesen)

3. osztályos magyar anyanyelvűek:

1. Szabo Rut (VS Oberwart) és
   Vilimek Liliana (VS Deutsch Kaltenbrunn) és
   Hegedűs Dávid (VS Unterwart)
2. Nagy Laura (VS Oberpullendorf) és
   Takács Zsuzsanna (VS Siget in der Wart)
   Zsótér Anna Róza (VS Siget in der Wart)
3. Bodánszky Henrietta (VS Oberpullendorf) és
   Csákvári Annamária (VS Oberwart)

4. osztályos nem magyar anyanyelvűek:

1. Wild Magdalena (VS Oberwart) és
   Seper Nora (VS Unterwart)
2. Wild Leonora (VS Oberwart) és
   Sampl Elisa (VS Oberpullendorf)
3. Panzenböck Nico (VS Horitschon) és
   Müller Sienna (VS Draßburg)

4. osztályos magyar anyanyelvűek:

1. Vida Hunor (VS Eisenstadt) és
   Varga Rozália (VS Oberpullendorf)
2. Kéri Bence (VS Unterwart) és
   Fuzik Lara (VS Strem) és
   Horváth Boglárka (VS Siget in der Wart)
3. Szekér Liza (VS Siget in der Wart) és
   Partl Liliana (VS Steinberg-Dörfl) és
   Molnár Stefan (VS Eisenstadt)

Új középiskolák, gimnáziumok, szakközépiskolák

1. osztályos nem magyar anyanyelvűek:

1. Yurdabakan Sibel (NMS Rechnitz)
2. Tallian Jonas (ZBGO)
3. Derks Ludmila (ZBGO)

1. osztályos magyar anyanyelvűek:

1. Horváth Tamás (ZBGO)
2. Petneházi Bálint (ZBGO)
3. Kustanczi Marcell (NMS Josefinum Eberau)

2. osztályos nem magyar anyanyelvűek:

1. Oswald Angelina (ZBGO)
2. Yurdabakan Noemi (NMS Rechnitz)
3. Lukitsch Lydia (N#MS Markt Allhau)
3. Pölzelbauer Georg (ZBGO)

2. osztályos magyar anyanyelvűek:

1. Simon Gordon (NMS Josefinum Eberau)
2. Kovács Kyra (ZBGO)
3. Tóth-Németh Hanga (ZBGO)
3. Bitter Fanni (NMS Josefinum Eberau)

3. osztályos nem magyar anyanyelvűek:

1. Halper Fiona (ZBGO)
2. Fröhlich Jenifer (N#MS Markt Allhau)
3. Ritter Natalie (N#MS Markt Allhau)

3. osztályos magyar anyanyelvűek:

1. Demus Anna (GIBS, Graz)
2. Molnár Lili (EMS Oberwart)
3. Gémesi Emese (NMS Josefinum Eberau)

4. osztályos nem magyar anyanyelvűek:

1. Reiger Sarah (ZBGO)
2. Pradl Jana (ZBGO)

4. osztályos magyar anyanyelvűek:

1. Janthó Tamás (ZBGO)
2. Gergelics Lukács (NMS Josefinum Eberau)
3. Eged Viktória (ZBGO)

folytatás a 4. oldalon

EREDMÉNYEK

5-8. osztályos nem magyar anyanyelvűek:

1. Szabo Laura(ZBGO)
2. Seper Vanessa (ZBGO)

5-6. osztályos magyar anyanyelvűek:

1. Kiskamoni Csongor (Ursulinen Gymnasium, Graz)
2. Varga Moses (ZBGO)
3. Görög-Wack Vivien (BORG Dreierschützengasse, Graz) és Sonkoly Álmos (ZBGO)

7-8. osztályos magyar anyanyelvűek:

1. Demus Dorottya (GIBS Graz)
2. Kocsis Emese (ZBGO)
3. G. Varga Levente (BRG Petersgasse, Graz) és Szele Dóra (ZBGO)

INFORMÁCIÓCSERE

Az osztrák népcsoportok vezetőivel találkozott február 28-án *Susanne Raab* integrációs- és nőügyekért felelős miniszter Bécsben a Kancellári Hivatalban. *Raab* hatáskörébe tartoznak a kultusz- és a népcsoporti ügyek is.

A beszélgetésen jelen voltak a horvát, magyar, szlovén, szlovák, cseh és roma népcsoporttanács elnökei és elnökhelyettesei.

Magyar oldalról ott volt *Hollós József*, a magyar népcsoporttanács elnöke és *Zsótér Iris* elnökhelyettes.

A szervezetek tevékenységeinek bemutatását követően a képviselők ismertették a kormánnyal szembeni elvárásaikat és fő céljaikat. Első helyen az egyesületek további működéséhez szükséges anyagi háttér biztosítását emelték ki. Kihangsúlyozták, hogy a hat hivatalosan elismert népcsoporthoz tartozók integrált elemei a társadalomnak, akik nyelvi és kulturális sokszínűségükkel Ausztriát gazdagítják. Annak érdekében, hogy a gyermekeik, unokáik is két kultúrában, két nyelven nőhessenek fel, önkéntesen végzik munkájukat. Ehhez szükséges megteremteni a feltételeket.

Kitértek az anyanyelvi oktatás problémáira, a bécsi kisebbségi iskola létrehozásának fontosságára, valamint a tévé- és rádióadások kibővítésére.

A találkozó konstruktív beszélgetésnek bizonyult. *Susanne Raab* kancelláriaminiszter a jövőben is szeretné folytatni a párbeszédet a népcsoportokkal, és kérte a képviselőket a folyamatos információközvetítésre. Segítséget ígért a pénzügyi támogatások megemelésében is, azonban konkrét számokkal még nem tudott szolgálni.

Drobits Christian, a felsőőri járás szociáldemokrata párti parlamenti képviselője januárban fordult írásbeli kérdéssel a kancellárhoz a kormányprogramban meghatározott népcsoporti célok megvalósításával kapcsolatban. A kormány nevében *Susanne Raab* kancelláriaminiszter válaszolt. A tárcavezető megerősítette a népcsoporti támogatások növelésének és a népcsoporti média célzott támogatásának szándékát.

IRODALMI KINCSEK

Őrség magazinunk 61. számában többek között Lantos Titus J. verseit is bemutattuk, aki nemrég eljuttatta szerkesztőségünkbe legújabb költeményeit. Ezek közül most hármat közzéteszünk:

Zu einem der Tänze von Brahms

„Der Ungar freut sich unter Tränen“
(Volksspruch)

Im Largo der Kuruzzenlieder
brütet die Klage
Vergebens
versucht das Tastenglissando
dem Schwirren des Cymbals
nachzueifern
Pizzicato-Grillenzirpen
bevor der Hirt
die Pferde davondonnern läßt

Lassan und friss
Vorwärts
ihr Söhne der Puszta

Zwischen Donau und Theiß
hat der nordische Fremdling
seine Seele verloren
Nun knallt er
mit der Ringelpeitsche
den Csárdás-Herz-Stiefeltanz

Isten áldd meg.....
Gott segne den Ungarn!

Altweibersommer in Stinatz

„Strigae non sunt“
(Koloman Rex Hungariae)

Jetzt werden im Dorf
Wahrheit und Schein
geworfelt
die drei auf der Richterbank
sind erbarmungslos

Bissigkeit
trotz Zahnverlust
Umrühren in Verdächtigungen
Statt oben aus und nirgends an
sind die Nachbarinnen eingepflockt
am StraBenrand

STRIGAE NON SUNT
(Hexen gibt es nicht)
War das irgendwann
gültig?

über den Kinnknoten
verwittern die Gesichter

Trugbilder

Zu Zeiten
als die Délibáb
Uber die Horizonte unseres Soseins
hereinwehte
träumten wir
vom Abriß der Mauern und Zäune
und hinter der Hecke
unserer Gedanken
brüteten goldene Tage
in die wir irgendeinmal
als Schmetterlinge
hineinzufliegen
gedachten

Nun
da die Stacheldrahte eingerollt
die Wachtürme zerhackt sind
hat sich manches verändert
Fensterladen wurden
mit neuen Farben gestrichen
Nur wir ducken uns
noch immer am Ackerrain
stets in Furcht
unter die Räder des Pfluges
zu geraten
Unsere Flügel taugen auch kaum
zum Flattern
Bloß die leise Hoffnung
auf die Wiederkehr
der alten Fata Morgana
bleibt

ŐRVIDÉKI ÉRTÉKLÁDA

Újabb kiadvánnyal gazdagodott a Burgenlandi Magyar Kultúregyesület oktatási segédeszköz-kínálata. A 2016-ban megjelent *Őrvidék értékei* brosúra és a hozzá kapcsolódó roll-up sorozat a négy burgenlandi magyarlakta település, Alsóőr, Felsőőr, Felsőpulya és Őrisziget kulturális és építészeti jellegzetességeit ismerteti. Azóta már számos iskolában kiállították a tablókat és használják a füzetet a tanítás során.
Kiegészítésként nemrég készült el az *Őrvidéki értékláda* elnevezésű játék, amelynek használata 11 éves kortól ajánlott két vagy több játékos számára.

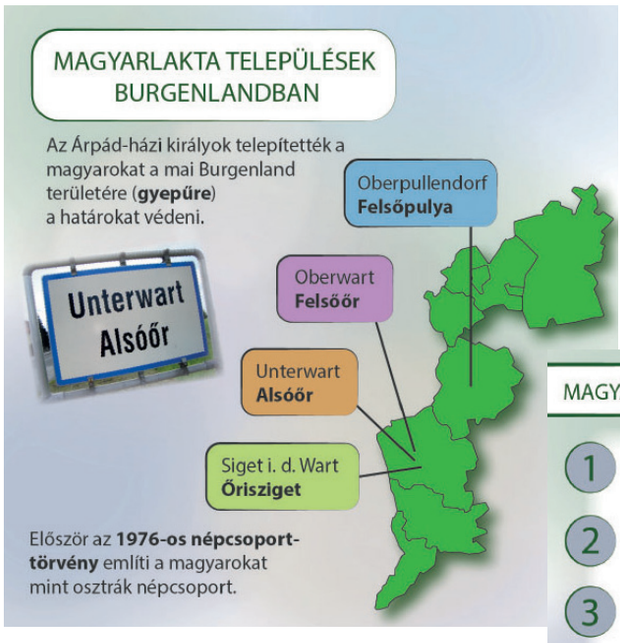

A BMKE gondozásában megjelent játék ötletgazdája *Seper Mariann,* aki két évig dolgozott az anyag összeállításán. A layout *Pfeiffer-Talasz Mira* munkája.

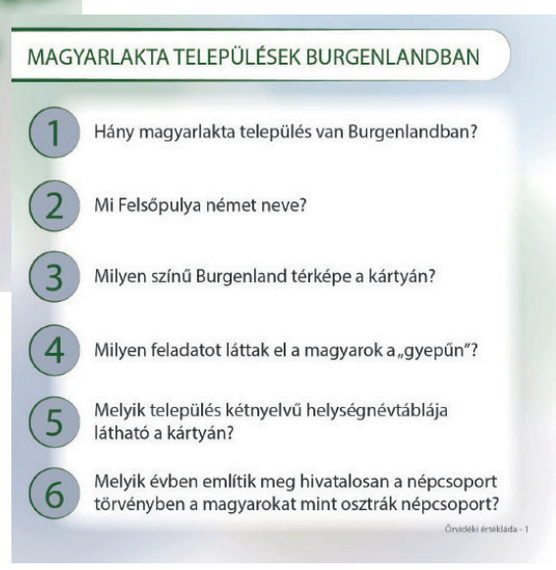

A dobozban található 40 színes kártya egyik oldala a burgenlandi magyarok népzenéjével, hagyományaival, szokásaival, egyesületeivel, a népcsoporttal és a magyarok lakta településekkel kapcsolatos információkat tartalmazza, a hátoldalon pedig a hozzájuk tartozó kérdések találhatók.

Az Őrvidéki értékláda kiváló szabadidős elfoglaltság az egész család számára a koronavírus idején is!

Megrendelhető a BMKE irodájában a +43 3352 38489-as telefonszámon.
(18 € + postaköltség)

NORBERT HOFER FOGADTA A NÉPCSOPORTOK DELEGÁCIÓJÁT

Február 24-én az ausztriai népcsoporttanácsok elnökeivel és elnökhelyetteseivel találkozott *Norbert Hofer* a nemzeti parlament 3. elnöke Bécsben, a parlamentben.
A beszélgetés a népcsoportok kormánnyal szembeni követeléseire irányult. Ennek legfontosabb elemei a nyomtatott médiumok biztosítása és a népcsoporttörvény modernizálása. Meghallgatási jogot kérnek azon törvényalkotási folyamatok szakértői véleményezésénél, amelyek kihatással vannak a népcsoportokra. Kihangsúlyozták azt is, hogy a támogatás összege az elmúlt 25 évben nem változott.
Hofer ígéretet tett arra, hogy a parlamenten belül támogatást fog kérni a népcsoportok ügyének rendezésére és reméli, hogy a törekvés egyetértést eredményez.
Hasonló tárgyalást terveznek a népcsoportok vezetői a közeljövőben a többi parlamenti klub képviselőivel és az osztrák nemzeti parlament elnökével, *Wolfgang Sobotkaval* is.

PANNON KULINÁRIS SOROZAT

Mivel a járványhelyzet miatt nem tudtuk megtartani áprilisi gyógynövénytúránkat, az alábbiakban olvashatják *Liszt Eveline* javaslatait és receptjeit a tavaszszal a természetben található gyógyhatású növények felhasználására.

Márciusban és áprilisban a tavasz erőteljes napsugarakkal jelentkezik, a természet pedig feléled. Sok erő rejlik az ilyenkor sarjadó növényekben, amire különösen ebben az időszakban nagy szükségünk van. Az első virágok között találjuk a **martilaput.** A sárgán virító gyógynövény a rézsűkön, árokparton, hordaléktelepeken fordul elő. Teának elkészítve nyákoldó, köhögéscsillapító hatása van, nyugtatja a tüdő gyulladt nyálkahártyáját is.

2 teáskanál friss martilapu virágsziromra 1/4 l forrásban levő vizet öntünk és 3 perc múlva leszűrjük.
Kúraszerű alkalmazáshoz két héten keresztül naponta 2-3-szor 1 csésze fogyasztása ajánlott.
Aki a virágzási időszakot elmulasztotta, az a később megjelenő leveleket is felhasználhatja.

Most virágzik az **ibolya** is, melynek jól érződik az illata, ha egy virágszőnyeg mellett elmegyünk. Csak a sötétkék virágú, illatos változatát szedjük le és készítsük el teának:

2 teáskanál friss szirmot és levelet 1/4 l hideg vízbe helyezünk és felmelegítjük. 5 perc múlva leszűrjük.

A teának nyákoldó és vértisztító hatása van, enyhíti a panaszokat köhögés, hörgő- és tüdőbántalmak esetén. Napi 3 csésze fogyasztása 3 héten keresztül kúraszerűen ajánlott.

Friss ibolyaszirmokból méz hozzáadásával finom szirupot készíthetünk a gyermekeknek:

Az ibolyát leforrázzuk, 1 napig állni hagyjuk, leszűrjük, a szűrt lével egy újabb adag friss ibolyát leforrázunk és 1 napig állni hagyjuk. Végül annyi mézet keverünk hozzá, hogy sűrű szirupot kapjunk.

Gyakran találkozunk egy másik lila virágú növénnyel is a réteken és a kertekben: ez a **kerek repkény**. Köhögés, vese- és hólyagpanaszok esetén hatásos. Nyákoldó tulajdonsága van.

Teához 2 teáskanál friss növényt 1/4 l vízzel leforrázunk, 5 percig állni hagyjuk.

A friss kerek repkényt salátákhoz, pástétomokhoz is felhasználhatjuk vagy zöldségekkel együtt párolva.

Kulináris kiegészítőként saláták vagy rizottó készítésénél alkalmazhatjuk a **csalán** friss hajtásait, amelyek szervezetünk működését vértisztító és vízhajtó tulajdonságaival segíti elő.

Aki a **medvehagymát** egyértelműen meg tudja különböztetni a mérgező gyöngyvirág és az őszi kikerics leveleitől, a leveleket még a virágzás előtt szedje le. Fertőtlenítő és vérhigító gyógyhatású. Frissen fogyasszuk, illetve dolgozzuk fel. Ecetben, olajban vagy pesto-nak feldolgozva tartósítjuk. Ehhez számos recept létezik.

Szintén ízletes növény a **kányazsombor**. Főként a leveleit és a virágrügyeit használjuk, amelyek morzsoláskor fokhagyma illatot árasztanak. Levesekhez, salátákhoz és pástétomokhoz ajánlható. Itt is fontos, hogy frissen készítsük el, különben elveszíti fertőtlenítő hatását. Mandula- és fogínygyulladás esetén erős öntetnek elkészítve öblögetőszernek alkalmas.

Akinek nincs kertje, az ablakpárkányon is tarthat gyógynövényeket. Például most a **sarkantyúka** vetése is időszerű. Nemcsak hogy kedves a virága, de gyulladáscsökkentő, fertőtlenítő hatása van, így tett szert a „növényi antibiotikum" hírnévre. Leginkább frissen fejti ki hatását, az ételekhez kis mennyiségben használjuk fel fiatal leveleit és virágját. Erős íze a tormához hasonlít. *Készíthetünk belőle növényi esszenciát, a leveleket magas alkoholtartalmú gabonapálinkával leöntjük és 14 napig a napon tároljuk. Leszűrés után cseppek formájában lehet fogyasztani.* Irányadó értéknek napi 3-szor 15 cseppet vehetünk például köhögés, mandula- és arcüreggyulladás esetén.

FRISS HÍREK
a koronavírus-járványról
MAGYAR NYELVEN
az ORF facebook oldalán és a
https://meins.orf.at/ weboldalon

ORF WIE WIR.

A legfontosabb információk
a válság idején magyarul
Hausmann-Farkas Elisabeth-től

Adj' Isten magyarok!
magyar nyelvű magazinműsor

2020. május 10. | 13.05 óra
ORF 2

ORF B

Radio Burgenland:

Hírek magyar nyelven
naponta 18.45-19.00

Színes kultúránk
hétfőnként 20.30

Magyar Magazin
vasárnaponként 19.04

Aktuális hírek:
http://volksgruppen.orf.at/magyarok/
Népcsoportok videótára:
http://TVthek.ORF.at/history

IMPRESSZUM | IMPRESSUM

Kiadó | Herausgeber:
Burgenlandi Magyar Kultúregyesület
Burgenländisch-Ungarischer Kulturverein

A-7400 Oberwart | Felsőőr
Wiener Str. 47
Telefon: +43(0)3352-38489
E-Mail: office@bukv.at

Szerkesztők | Redakteurinnen:
Klenner Lívia, Mag.ª (FH) Prascsaics Carmen

Nyomda | Druck: Schmidbauer Druck GmbH
7400 Oberwart, Wiener Str.103

Gefördert aus Mitteln der Volksgruppenförderung
des Bundeskanzleramtes

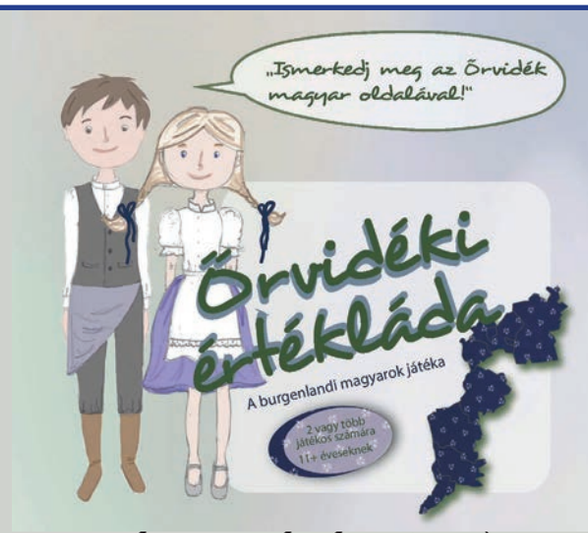

TÁRSASJÁTÉK (11 +)

Kapható a BMKE-nél Ára: € 18,-

NYÁRI NYELVI TÁBOR

2020. július 25-31.
Zamárdi (Balaton)
9-14 éves diákok számára

SPRACHFERIENLAGER

25.-31. Juli 2020
in Zamárdi (Plattensee)
für Schüler von 9-14 Jahren

Jelentkezési lap I Anmeldeformular: www.bukv.at

Wiener Straße 47
A-7400 Oberwart/Felsőőr
office@bukv.at

Österreichische Post AG
Info.Mail Entgelt bezahlt